نوشته شده توسط Administrator
یکشنبه ، 21 شهریور 1400 ، 08:10 -

گنبد سلطانیه، به‌عنوان «بزرگ‌ترین گنبد آجری جهان» را می‌توان از مهم‌ترین آثار تاریخی استان زنجان و حتی ایران دانست که درحدود 700 سال قبل و به‌دستور سلطان «محمد خدابنده» ساخته شد و در شهر سلطانیه، واقع در 43کیلومتری جنوب‌شرقی زنجان قرار دارد.

این اثر که یادگاری ارزشمند از دوره ایلخانیان در ایران به‌شمار می‌رود، در سال 1384 به‌دلیل برخورداری از ارزش‌های تاریخی قابل‌توجه، در شهر «دوربان» آفریقای‌جنوبی به‌عنوان هفتمین اثر تاریخی ایران در فهرست میراث‌جهانی یونسکو به ثبت رسید؛ اثری که علاوه بر شکوه و عظمت معماری بی‌نظیرش، دانشنامه‌ای از نقش و طرح در تزئینات معماری آن روز را نیز به نمایش گذاشته‌است.

اگرچه گنبد 8ضلعی سلطانیه ازنظر تزئینات آجرکاری، کاشی‌کاری و معماری جزو منحصربه‌فردترین آثار دوره اسلامی محسوب می‌شود، اما این روزها حال و روز خوشی ندارد و علاقه‌مندان به آثار تاریخی از وضعیت این بنا ابراز نگرانی می‌کنند و امیدوارند هرچه زودتر رسیدگی‌های لازم به این بنا انجام شود.

کاستی‌های موجود

یک شهروند سلطانیه دراین باره می‌گوید: با وجود اینکه گنبد سلطانیه سبب شگفتی گردشگران می‌شود و یک گنجینه ارزشمند از تاریخ این منطقه به‌حساب می‌آید، اما به‌نظر می‌رسد اقدام‌های لازم برای نگهداری این بنا آن‌گونه که باید به‌صورت مستمر انجام نمی‌شود و نقش‌های رنگ و رو رفته و دیوارهای نمور این بنا، دل دوست‌داران تاریخ و میراث‌فرهنگی کشور را می‌آزارد.

«داود داداشی» می‌افزاید: با توجه به اینکه این بنا در فهرست میراث‌جهانی یونسکو نیز ثبت شده‌است، انتظار داریم مسئولان استان همه تلاش خود را برای حفظ جایگاه این بنا به‌کار گیرند، اما علاوه بر غفلت از نگهداری، درمعرفی این بنای تاریخی نیز کوتاهی‌هایی مشاهده می‌شود.

وی عنوان می‌کند: فراهم کردن امکانات رفاهی و خدماتی در جوار این بنا، کم‌ترین و ساده‌ترین کار ممکن است که البته آن‌هم به‌درستی انجام نشده و کاستی‌های زیادی دراین زمینه مشاهده می‌شود.

این شهروند ادامه می‌دهد: وقتی گردشگری دراین مکان حضور می‌یابند، با وجود اینکه محوطه بزرگی در جوار گنبد وجود دارد، اما امکاناتی برای نشستن و تماشا کردن نمای بیرونی گنبد برای آنها فراهم نشده‌است، درحالی‌که این مکان ظرفیت‌های زیادی برای جذب گردشگر دارد. وی ابراز امیدواری می‌کند با رسیدگی به این بنا و رونق حضور

گردشگران، اقتصاد اهالی سلطانیه نیز بهبود یابد.

آغاز مرمت

با وجود گلایه شهروندان از وضعیت گنبد سلطانیه، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی زنجان از مرمت مستمر این بنا خبر می‌دهد و می‌گوید: مرمت تزئینات، ایوان شمالی و شمال‌غربی گنبد سلطانیه از سال گذشته آغاز شده‌است و امیدواریم درسال‌جاری به پایان برسد.

«امیر ارجمند» با بیان اینکه این بنا یک مجموعه کامل از هنر و معماری بی‌نظیر تاریخ ایران است، اظهار می‌کند: در مرمت این بنای تاریخی سعی می‌کنیم نقش‌ها را خواناتر، کتیبه‌ها را لکه‌گیری و طرح و رنگ‌ها را موزون‌تر کنیم.

وی با بیان اینکه اجرای مستمر مرمت با هدف بازگرداندن شکوه تاریخی گنبد سلطانیه با معماری بی‌نظیر به گردشگران داخلی و خارجی انجام می‌شود، می‌افزاید: برنامه‌ریزی کرده‌ایم تا عملیات مرمت و احیای برج و باروی ضلع جنوبی بدون هیچ وقفه‌ای ادامه داشته باشد.

ارجمند با بیان اینکه کارفرمای طرح تکمیل گنبد اداره‌کل راه و شهرسازی است، تصریح می‌کند: امیدواریم با هماهنگی و همکاری‌های بیشتر، این طرح هرچه سریع‌تر تکمیل شود.

این مسئول با اشاره به ارزش تاریخی این بنا اضافه می‌کند: گنبد سلطانیه یادگار دوره ایلخانیان است و به‌دست سلطان محمد خدابنده و در قرن هشتم هجری‌قمری ساخته شده‌است.

چالش احیای ورودی‌ها

یکی از مشکلات مرمت این بنا، احیا ورودی‌ها گنبد است که مدیرکل میراث فرهنگی زنجان دراین باره معتقد است که احیای ورودی دروازه شمالی جزو برنامه‌های اصلی این اداره‌کل در مرمت این بنای تاریخی است.

این درحالی‌است که یک‌پژوهشگر حوزه تاریخ دراستان درباره مشکلات مرمت و احیا ورودی‌های این بنا اظهار می‌کند: مطالعات تاریخی انجام شده نشان می‌دهد ورودی اصلی گنبد در ضلع شمالی بنا قرار داشته‌است، اما در دوره قاجار با

نوشته شده توسط Administrator
کشنبه ، 21 شهریور 1400 ، 08:10 -

ساخت یک مسجد این ورودی مسدود شده‌است.

«لیلا قسوریان‌جهرمی» ادامه می‌دهد: با توجه به قوانین و منشورهای بین‌المللی در حوزه حفاظت و مرمت آثار تاریخی، احیای این ورودی غیرممکن است، چراکه این مسجد، خود به یک بنای تاریخی تبدیل شده‌است و نمی‌توان آن را تخریب کرد.

وی تصریح می‌کند: تنها گزینه باقی‌مانده، ورودی شرقی است که این ورودی، به «ورودی شاهی» معروف است و با توجه به شرایط، بهترین گزینه برای ورودی گنبد به نظر می‌رسد.

قسوریان‌جهرمی اضافه می‌کند: با توجه به این تغییرات، مسیر بازدید از ارگ و گنبد نیز تغییر خواهد کرد و بازدیدکننده می‌تواند قسمت‌های مختلف ارگ را ببیند و سپس وارد گنبد شود و از ورودی کنونی نیز می‌توان به‌عنوان در خروجی استفاده کرد.